

# โครงการ

งานวิจัย 1

## “คนรักป่า ป่ารักชุมชน”

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า



## ลักษณะภูมิประเทศ

บ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ มีลักษณะภูมิประเทศ คือ เป็นพื้นที่ราบ และเป็นเนินภูเขาในบางส่วน

## ข้อมูลจำนวนประชากร

บ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๑,๐๖๓ คน

- ชายจำนวน ๕๓๓ คน
- หญิงจำนวน ๕๓๐ คน

ผู้สูงอายุจำนวน ๑๔๔ คน

- ชาย จำนวน ๗๑ คน
- หญิง จำนวน ๗๓ คน

คนพิการ จำนวน ๒๕ คน

- ชาย จำนวน ๑๖ คน
- หญิง จำนวน ๙ คน

## การประกอบอาชีพ

ประชากรในหมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองวัวด้า ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรและรับจ้างทั่วไป

## สาธารณูปโภค

มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน มีจุดกระจายน้ำประปาประจำหมู่บ้านจำนวน ๓ แห่ง มีศาลาประชาคมประจำหมู่บ้านจำนวน ๒ แห่ง และมีป้อมตำรวจ จำนวน ๑ แห่ง

## แหล่งน้ำธรรมชาติ

มีลำห้วย จำนวน ๒ แห่ง มีบ่อบาดาล จำนวน ๘ แห่ง และมีสระน้ำสาธารณะ จำนวน ๘ แห่ง

## สถานที่สำคัญของหมู่บ้าน

บ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ มีวัดจำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ วัดเขาหมอนทองและวัดเนินทอง มีโรงเรียนอีก ๑ แห่ง คือ โรงเรียนบ้านหนองวัวด้า นอกจากนี้ยังมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพจำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านหนองวัวด้า

## จุดเริ่มต้น.....ของป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า ได้รับการอนุมัติโครงการเป็นป่าชุมชน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เดิมชุมชนได้รวมตัวกันอนุรักษ์ป่า เนื่องจากพื้นที่ป่าเขาหมอนทองนั้นเดิมเป็นภูเขาหัวโล้น มีสภาพแห้งแล้ง จากการถูกตัดไม้ทำลายป่าอย่างต่อเนื่อง ทางผู้นำชุมชนและชาวบ้านเล็งเห็นปัญหาดังกล่าว จึงคิดหาทางแก้ไขปัญหาโดยการ ตั้งเป็นป่าชุมชนประจำหมู่บ้าน โดยตั้งคณะกรรมการและชาวบ้านให้ช่วยกันดูแลป่าบริเวณดังกล่าว เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน นี่คือจุดเริ่มต้นของป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

## อาณาเขตป่าชุมชน

ด้านทิศเหนือติดกับหมู่ที่ ๑๖ บ้านเนิน ตำบลทุ่งหลวง ส่วนที่เหลือตั้งอยู่ในเนื้อที่ของบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ดังภาพ



บริเวณเขตป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

## กิจกรรมการดำเนินการ

๑. จัดตั้งคณะกรรมการป่าชุมชน
๒. คณะกรรมการป่าชุมชนอบรมด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่า
๓. จัดทำกฎระเบียบ กติกา การเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน
๔. จัดทำป้ายโครงการ ป้ายแนวเขต และหลักเขตป่าชุมชน
๕. ลาดตระเวนดูแลป่า ป้องกันไฟป่า
๖. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการปลูกป่า ฝึกระวัง สร้างจิตสำนึก

### กฎระเบียบในการใช้ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ

ในการใช้ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำนั้น มีการตั้งกฎระเบียบ คือ ห้ามตัดไม้ยืนต้นโดยเด็ดขาด เว้นแต่การแต่งรื้อป่าไม้ สำหรับไม้ใช้ลำต้น สามารถตัดได้เมื่อถึงเวลาหรือมีการประมวลโดย กรรมการป่าชุมชน ถ้ามีการฝ่าฝืน จับปรับ ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท ถ้ามีการเผาป่า จับส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย

## แนวทางการดูแลรักษาป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า

๑. ดูแลแนวเขตตามที่ทำไม้ อนุญาตไว้
๒. เผ่าระวังเวรยาม
๓. เผ่าดูแลป่าไม้เดิม อนุรักษ์ป่าไม้ใหม่

ทางป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี  
ณ ป่าแห่งนี้ไม่เคยมีการปลูกป่าเลย จะปล่อยให้ธรรมชาติสร้างขึ้นเอง ปัจจุบันเป็นเวลา ๑๐ กว่าปี  
ป่าไม้ของป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้าจัดได้ว่าเป็นป่าไม้ที่สมบูรณ์ ต้นไม้ในป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้ามี  
พรรณไม้มากกว่า ๑๐๐ ชนิด

### รายชื่อคณะกรรมการป่าชุมชนได้แต่งตั้งใหม่ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

- |                              |                  |
|------------------------------|------------------|
| ๑. นายลิ้ม มงคลสัจจา         | ประธานโดยตำแหน่ง |
| ๒. นายสมาน รุ่งจรัส          | รองประธาน ๑      |
| ๓. นายเฉลิม แสนสุด           | รองประธาน ๒      |
| ๔. นายอนุกุล ชูเจริญผล       | เหรัญญิก         |
| ๕. นางชลจิรา ยิ้มโย          | เลขานุการ        |
| ๖. นายบุญมี รุ่งจรัส         | กรรมการ          |
| ๗. นายสมหมุด หล้าจันทร์      | กรรมการ          |
| ๘. นายขุนพล พลพันธ์          | กรรมการ          |
| ๙. นายสรวุฒิ ศรีโพธิ์ไทย     | กรรมการ          |
| ๑๐. นางเอื้องดอย เทศธรรม     | กรรมการ          |
| ๑๑. นายบุญส่ง อ่วมนิล        | กรรมการ          |
| ๑๒. นายจิระพล รัตนพิบูลมณีย์ | กรรมการ          |
| ๑๓. นางเสมอ มงคลทวีรักษ์     | กรรมการ          |
| ๑๔. นางดวงนภา แซ่เตี้ยว      | กรรมการ          |
| ๑๕. นายสมชาติ ทองใบ          | กรรมการ          |

ภาพป่าชุมชนบ้านหนองวัวดําในอดีต



ภาพป่าชุมชนบ้านหนองวัวดําในปัจจุบัน



## ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่าชุมชนกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่



ติดป้ายแนวเขตป่าชุมชน เพื่อให้ประชากรในหมู่บ้านช่วยกันดูแลป่าชุมชนในบริเวณป่าชุมชน

## ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



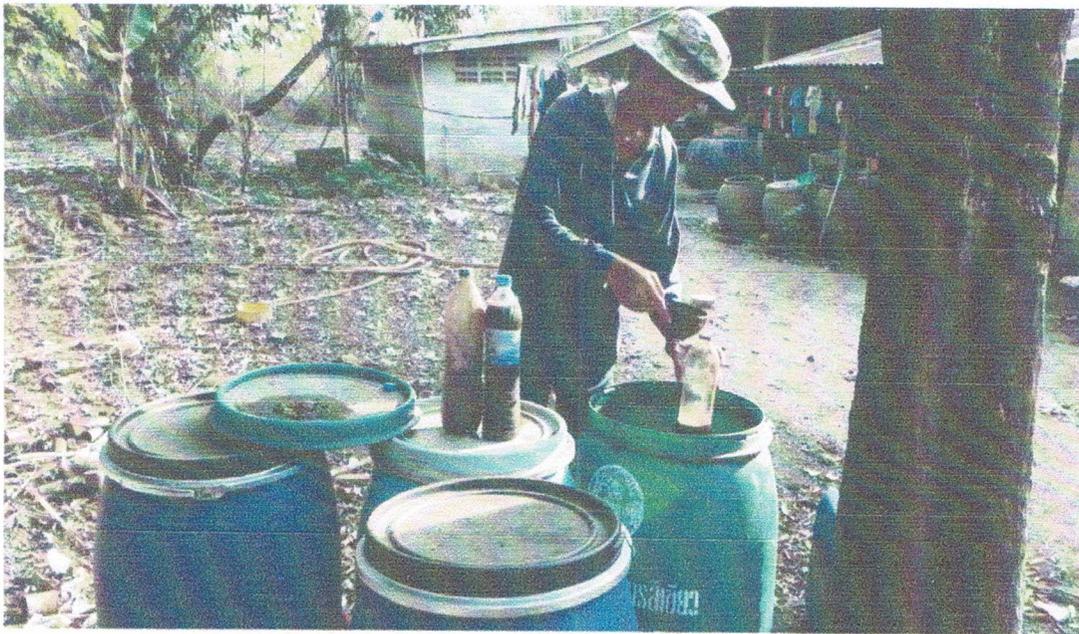
การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวเขตของป่าชุมชน



การจัดเวรยาม เฝ้าระวังดูแลเขตป่าชุมชน

## ภาพกิจกรรม

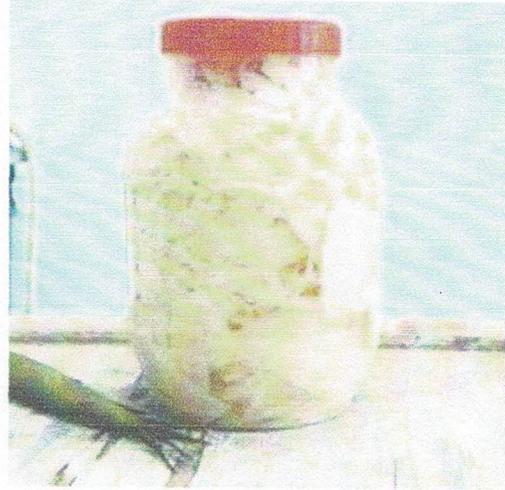
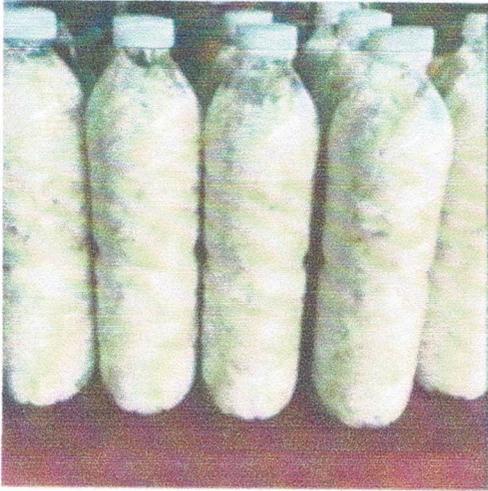
ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชุมชน

## ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอบางท้อ จังหวัดราชบุรี



การพัฒนาผลผลิตจากป่าชุมชน กลุ่มสตรีแม่บ้าน บ้านหนองวัวด้า

นำหน่อไม้ที่ได้จากป่าชุมชน ทำเป็นหน่อไม้แปรรูป



การทำกรเกษตรของคนในชุมชน

## ภาพกิจกรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองบัวดำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



การทำกรเกษตรของคนในชุมชน

## ภาพกิจกรรมการใช้ประโยชน์จากน้ำ

ป่าชุมชนบ้านหนองวัดคำ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ

โดยมีฝายทดน้ำจำนวน ๓ จุด ชาวบ้านส่วนใหญ่ อาศัยลำห้วยห้วยแห้งในการทำการเกษตร

## ภาพกิจกรรมทางศาสนา

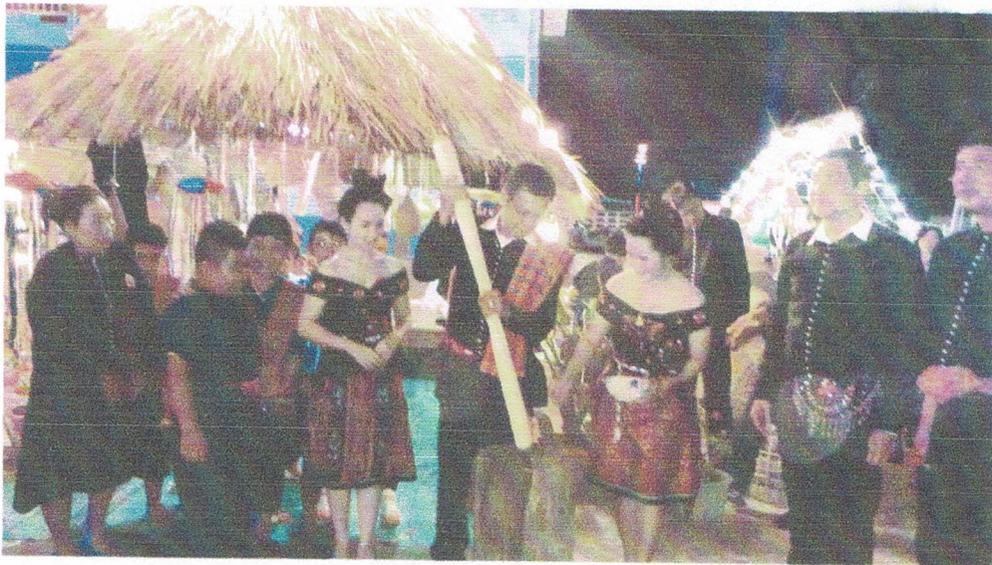
ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



การดำเนินกิจกรรมทางศาสนา โดยมีกิจกรรมการทำบุญกลางหมู่บ้าน (กลางแจ้ง)  
ในวัน ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๖ เป็นประจำทุกปี เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน

## ภาพกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม

ป่าชุมชนบ้านหนองวัวด้า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี



การจัดกิจกรรมไทยทรงดำบ้านหนองวัวด้า จัดขึ้นเป็นงานวัฒนธรรมประจำปีของหมู่บ้าน โดยจะจัดขึ้น ในวันที่ ๒๖ เมษายน ของทุกปี เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม และความสามัคคีของคนในชุมชน ซึ่งงานไทยทรงดำของหมู่บ้านหนองวัวด้ากลายเป็นจุดท่องเที่ยวของหมู่บ้าน